

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/18

KARAR NO : 1981/759

ÖZET: Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan, 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13. maddesinin (a) bendindeki süre koşulunu içermemekle birlikte, (b) bendindeki bağlantı koşulunu içeren suçlara ait davanın Askerî Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : İrfan Aşık

O L A Y : Partizan yayınlarından olan ve Haziran 1978 tarihinde basılan, sanığın hazırlayıp yazdığı "Yaşasın 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi" adlı kitapta; cumhuriyetin, TBMM'nin, adliyenin manevi şahsiyetini, devletin askeri kuvvetleri ile emniyet ve muhafaza kuvvetlerinin tahkir ve tezyif edildiği, komünizm ve milli duyguları zayıflatıcı nitelikte propaganda yapıldığı, kanunun cürüm saydığı fiilin açıkca övüldüğü ve Atatürk'e hakaret edildiği, ileri sürülerek sanığın eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 142/1-6., 142/3-6., 159/1., 173/3., 312/1-2., ve 5816 sayılı Kanunun 1/1. ve 2/1. maddelerine göre cezalandırılması istemiyle İstanbul C. Savcılığı'nca kamu davası açılmıştır.

İstanbul 6. Ağır Ceza Mahkemesi, 2.7.1979 gününde, 1978/521-1979/290 sayı ile; atılı suçun, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylardan bulunduğu, Yargıtay 9. Ceza Dairesinin bu konuda emsal kararları olduğu, davaya bakmanın sıkıyönetim askeri mahkemesinin görevine girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi, 6.1.1981 gününde, 1980/318 sayı ile; suçun, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiği, sıkıyönetim mahkemelerinde görülen bir dava ile somut ilişki içinde, başka bir deyimle organik bütürlük içinde bulunmadığı, davaya bakmanın Adli Yargı yerine ait olduğu kanısına vararak, görevli yargı yerinin belirlenmesi için 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre Mahkememiz'e başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Üzdural, İsmail Oğuz, Şeref Tolungüç, Orhan Erdem, Orhan Ertosun ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı, 23.11.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Askerî, Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Darmuş Ganioglu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Nursefa Pandar'ın Askerî Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanığa atılı suçlardan bir bölümünün amacı; cumhuriyeti, vatan ve milletin bütününü, bölünmezliğini, bağımsızlığını, milli güvenliğini tehlikeye düşüren temel hak ve

özgürlükleri ortadan kaldırmaya zemin hazırlayan olayların fikri ve eylemsel yapısını önceden hazırlamak olduğundan, bu suçların Milli Güvenlik Konseyi 7 numaralı Kararı'nın 4. maddesi kapsamında ve sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu açıktır.

Suçlar 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13. maddesi'nin (a) bendinde belirlenen sıkıyönetim ilânından önceki üç ayın dışında işlenmiş ise de, aynı sanık hakkında aynı nitelikteki suçlardan dolayı açılan davaların Askerî Yargı yerinde görülmesi gerektiği Mahkememiz'in çeşitli kararları ile saptandığından, 1402 sayılı Yasa'nın 13/b maddesindeki genel ve ortak amaç içerisinde organik ve örgütsel bağlantı koşulundan başka, CMUK.nun 3. ve 353. sayılı Yasa'nın 18. maddesindeki şahısta irtibat koşulu da gerçekleştiğinden, bu davanın Askerî Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi'nde yapılan başvurunun reddine karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askerî Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi'nce yapılan başvurunun reddine, 23.11.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Fethi Özdemir

Üye

İsmail Oğuz

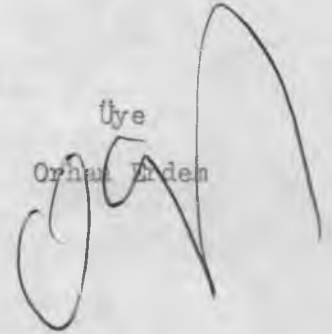
Üye

Şeref Dolungüç

Üye

Orhan Ertosun

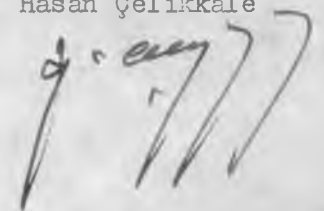
Üye

Orhan Ertosun

Üye

Hasan Çelikkale

İ/Ç

29.12